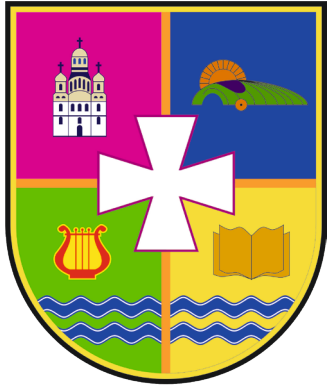

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №12(113) 9 ВЕРЕСНЯ 2022 РОКУ

Йому було лише 25... На Донеччині загинув Микола Дробіт із Огирівки

Микола Дробіт.

Понад пів року на українській землі триває жорстока й безжална війна, на якій щодня гинуть десятки чи навіть сотні наших співвітчизників.

Особливо важко сприйняти смерть зовсім молодих людей, які прагнули лише миру і волі своїй країні.

25-річний механізатор ТОВ «Білагро», житель с. Огирівка Микола Дробіт 23 січня 2022 року побрався з коханою дівчиною Марією і мріяв про щасливе сімейне життя. Проте тривало воно лише місяць: 25 лютого, одразу після повномасштабного вторгнення російських окупантів, чоловік, не роздумуючи, пішов захищати рідну країну.

21 серпня 2022 року старший стрілець 2-ї механізованої роти 1-го механізованого батальйону Микола Дробіт у результаті ворожого обстрілу позицій українського підрозділу поблизу населеного пункту Павлівка Волноваського району Донецької області отримав смертельне поранення. За мирне небо над Україною він віддав найдорожче – своє життя...

Микола Дробіт народився 27 листопада 1996 року в с. Яблунівка на Івано-Франківщині. Коли хлопчику виповнилося 6 місяців, родина переїхала в Огирівку, яка й стала для майбутнього героя рідним селом. Тут, на очах сотень односельців, він зростав, пізнавав світ, мужнів...

Його перша вчителька Валентина Григорівна Верещака згадувала, як мама вперше привела Колю в підготовчу групу. Маленький худорлявий чорнявий хлопчик обома руками вчепився в мамину руку й не хотів її відпускати. «Спочатку сором'язливий, він довго зважав до шкільного життя, – згадувала вчителька. – Та потім освоївся, нерідко бешкетував. Скажу чесно: він не був найкращим учнем. Були проблеми з навчанням, поведінкою, але великих конфліктів не виникало: його щира посмішка все згладжувала. Зрештою, не всім же бути відмінниками. Головне – він виріс справжньою людиною, патріотом. Тоді ніхто не міг подумати, що через 20 років цей маленький хлопчик зі зброєю в руках захищатиме нас усіх від підступного ворога...»

Коля закінчив 7 класів Огирівської шко-

ли, у 8 і 9 класах відвідував Подільську школу. Потім було навчання у Решетилівському професійному аграрному ліцеї, де юнак здобув спеціальність тракториста-машиніста.

Свою трудову діяльність Микола Дробіт розпочав на ПП «Білоцерківська агропромислова група». 11 листопада 2016 його призвали на строкову службу в ЗСУ. Служив у м. Запоріжжя. 2017 року 6 місяців воював у зоні АТО. Був нагороджений відзнакою Президента України «За участь в антитерористичній операції».

Із червня 2017 по лютий 2022 рр. Микола Павлович Дробіт працював механізатором у ТОВ «Білагро».

«Благословенна праця хлібороба», – сказав поет. Справді, ця професія споконвіку була однією з найпочесніших і найбільш мирних. Та мир треба захищати. Тож коли ворог напав на нашу країну, Микола Дробіт, не роздумуючи, узяв до рук зброю. А 21 серпня загинув...

У Миколи Павловича Дробіта залишилися молода дружина, батьки, два брати. Світла пам'ять про героя-земляка завжди житиме у наших серцях.

25 серпня Миколу Павловича Дробіта із почесними провели в останню путь

Прощатися із загиблим героєм-захисником зібралися з пів тисячі людей: рідні, друзі, однокласники, колеги по роботі в ТОВ «Білагро», військові, односельці й жителі інших населених пунктів громади – усі, кому болить серце за Україну й за молоде життя, яке обриває війна.

Люди утворили живий коридор, що розтягнувся від Огирівсь-

кого клубу майже до батьківської хати навпроти сільського кладовища – а це понад кілометр.

На честь загиблого воїна сумно й журливо грав духовий оркестр із Хоролу, який запросили на похорони.

Після прощання та відспівування героя на рідному подвір'ї труну на руках понесли на кладовище. Тут відбувся траурний мітинг.

Відкриваючи його, Білоцерківський сільський голова Іван Ва-

сильович Лещенко сказав:

– Микола Павлович Дробіт прожив коротке, але достойне життя. Він одним із перших став на захист рідної країни, свого народу. І загинув, як герой. Таким він і залишиться в нашій пам'яті.

Очільник громади висловив щирі співчуття рідним і близьким воїна з приводу непоправної втрати.

Емоційно, зі сльозами на очах, на траурному мітингу згадували Миколу Павловича Дробіта заступниця сільського голови Надія Іванівна Доброскок та перша вчителька Валентина Григорівна Верещака.

– Він був молодим, енергійним, працьовитим, сповненим планами на майбутнє. Йому так хотілося жити, – зазначила Н. І. Доброскок. – Більше не потисне батько синові руку, не потішить син маму, не пожартує, не підтримає своїх братів... Більше ніколи не буде такої людини за тісним родинним столом. Але для батьків, для друзів воїн назавжди залишиться в пам'яті. Ти, Колю, йдеш у потойбічні світи з почесними.

В. Г. Верещака почала свій виступ поетичними рядками Тетяни Домашенко: «Війна не питає, кому що болить. Війна розлучає навіть в одну мить». І додала:

– Ця мить чорним крилом накрила Огирівку і всю нашу громаду. Ця мить розлучила нас із нашим молодим односельцем.

Учителька зізналася: після страшної звістки в неї спонтанно народився вірш. Його вона присвятила своєму загиблому учневі. Там є такі рядки:

Загиблого відспівували священики Православної церкви України.

«Пройшов крізь пекло і страждання,
Тож даремно ти прожив.
Тебе всі будуть пам'ятати,
Бо ти наш Бог, наш захисник.
Ти не злякався ранистів клятих,
Тебе забути – великий гріх».

Останню данину полеглому віддав і представник військомату майор Олег Іванович Сисенко, який теж виступив на мітингу. Він

наголосив: Микола Дробіт загинув як справжній чоловік, захисник, як герой.

Коли труну з тілом загиблого воїна опускали в могилу, військові на його честь тричі салютували з автоматів.

Після траурного мітингу в приміщенні Огирівського клубу відбувся поминальний обід.

Прощання з полеглим на подвір'ї батьківської хати.

Вшанували полеглих земляків

29 серпня вся країна вшанувала пам'ять захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність нашої держави.

День пам'яті полеглих захисників України було запроваджено три роки тому (2019) Указом Президента України як нагадування про Іловайську трагедію 2014 року.

29 серпня 2014 року під час виходу бійців ЗСУ із котла «зеленим коридором» росіяни, попри попередні домовленості, підступно розстріляли 270 українських воїнів. А загалом під час усієї операції в районі Іловайська 27-31 серпня 2014 року за офіційними даними загинуло 368 українців.

Здавалося, після Іловайської трагедії всі українці (а особливо – військове й політичне керівництво країни) мали б усвідомити, що домовленості з Росією не варті й щербатої копійки. І що направляти війська в оточення без прикриття з тилу та флангів – це смертельна

небезпека. І гаяти час із наказом на вимушений відхід – це неминучі загибель та полон.

Пригадується, як кандидат у президенти В. Зеленський на стадіоні дорікав П. Порошенку, що той не довів розслідування Іловайської трагедії до суду, й обіцяв обов'язково покарати винних. Відтоді минуло 5 років, однак суду так і не відбулося. Тож В. Путін, який дав наказ російським військам убивати українців під Іловайськом 8 років тому, досі не постав перед судом і не засуджений заочно. Убиті росіянами є, але держава Україна не визнає відповідальності РФ за цих загиблих. Та й жодних висновків із Іловайського котла не зроблено.

На жаль, ми чомусь постійно наступаємо на ті ж граблі. Тож за уроки історії, з яких не зроблено належних висновків, доводиться платити дуже високу ціну. Отож і маємо 2022 року розмінований Чонгар, незахищені Херсон, Мелітополь і Бердянськ та понад 5 тисяч наших бійців, які разом із сотнями тисяч мирних жителів були оточені ворогом у Маріуполі. Замість вчасних

рішень про розгортання оборони в тилу нам розповідали про домовленості на обмін, які, звичайно, не були виконані...

Попри це, українці пам'ятають своїх героїв. І 29 серпня вшановують усіх, хто загинув, захищаючи незалежність і територіальну цілісність своєї країни.

Цього дня представники виконавчого комітету, сільської ради, небайдужі громадяни відвідали могили наших земляків, які полягли на війні з росією: Юрія Тимошенка у Колосівці, Віталія Тура в Подолі та Миколи Дробіта в Огіривці. Вони низько вклонилися пам'яті героїв і поклали на могили квіти.

На могили Ю. Тимошенка в Колосівці.

Квіти у пам'ять про Віталія Тура.

Наймолодшого воїна Миколу Дробіта поховали лише кілька днів тому.

Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко, депутатський корпус та виконавчий комітет Білоцерківської сільської ради глибоко сумують з приводу загибелі жителя с. Огірівка, захисника України, старшого стрільця

Миколи Павловича ДРОБІТА

і висловлюють щирі співчуття рідним та близьким героя.

21 серпня обірвалося життя простого сільського трударя, справжнього українського патріота, воїна-захисника

Миколи Павловича ДРОБІТА.

Пишаємося, що свого часу М. П. Дробіт працював на нашому підприємстві. Завжди пам'ятати-мемо його як гарного товариша й чудову людину. Розділяємо біль втрати з рідними й близькими героя. Він віддав найдорожче – своє життя, захищаючи незалежність України, й навічно закарбував себе в історії.

Адміністрація, профспілковий комітет і увесь колектив ПП «Білоцерківська агропромислова група».

Адміністрація й колектив ТОВ «Білагро» щиро сумують з приводу непоправної втрати – смерті механізатора підприємства, воїна ЗСУ України

Миколи Павловича ДРОБІТА.

У цей сумний час висловлюємо співчуття рідним і близьким загиблого. Світла пам'ять про Миколу Павловича назавжди залишиться в наших серцях.

Хвороби – неминучий наслідок війни

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко нагадав українцям, що всі війни неминуче супроводжують інфекційні хвороби. І це цілком зрозуміло, адже в умовах війни люди нерідко нехтують елементарними правилами гігієни, бо потрібно передусім зберегти життя.

В. Ляшко попередив: найближчим часом в Україні цілком можливі спалахи ротавірусних інфекцій, а ближче до зими – нова хвиля ковіду. Тому закликав співвітчизників не забувати про щеплення.

Понад 15 млн українців потребуватимуть психологічної допомоги

Усі ми мріємо про якнайшвидшу перемогу над ворогом. Правда, саму перемогу уявляємо по-різному. Для когось це суцільне свято з піснями, танцями й застіллями, а для когось – мовчазні обійми бойових побратимів, зустріч із передчасно постарілими матерями й дружинами...

Без сумніву, з тих хлопців і дівчат, яких ми бачили торік на параді до Дня незалежності, лишиться небагато. Зате буде чимало молодих вдів, осиротілих дітей, людей із інвалідністю.

А ще, як прогнозують у МОЗ, понад 15 мільйонів українців матимуть психічні розлади за наслідками цієї війни і як мінімум потребуватимуть психологічної підтримки.

Як зазначив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко, ця війна матиме суттєвий вплив на психічний стан людей, навіть тих, яких здається, що вони стійко переживають воєнні наслідки.

Історія розвивається по спіралі: Україна вдруге стала живим щитом Європи

Протягом століть войовничий азійський кочовий народ – монголо-татари – постійно нападав та підкорював сусідні народи. На початку XIII століття монголо-татари завоювали практично всю Азію, тож рушили на Європу.

1239 року багатотисячне монгольське військо під керівництвом хана Батия захопило й пограбувало Переяслав і Чернігів, а наступного року – Київ. Загарбники діяли з небаченою раніше жорстокістю, вбиваючи беззахисних жінок, дітей, літніх людей. Їхньою метою було залякування та підкорення жителів міст і сіл.

Із 40 монументальних споруд Києва залишилося (причому дуже пошкодженими) лише 5, із 9 тис. дворів – лише 20, а з 35–40 тис. населення – не більше 2 тис. Знадобилося близько 500 (!) років, щоб кількість населення у місті досягла попередніх цифр.

Монголо-татарська навала призвела до великого спустошення Київської Русі: багато людей загинуло, міста були спалені й пограбовані. Із 74 міст Південно-Східної Русі 49 були сплюндровані ордою Батия, 14 з них так і не піднялися з руїн, а ще 15 згодом перетворилися на села.

Іго загальмувало розвиток Київської Русі – колись потужної європейської держави, спричинило її відставання від Європи. Було втрачено незалежність, послаблено обороноздатність. Масове знищення ремісників спричинило зникнення цілих галузей ремісництва, згорання торгівлі.

Водночас Батия так і не вдалося захопити такі міста як Данилів, Кременець і Холм: вони чинили запеклий опір загарбникам. Столицю Волині Володимир-Волинський завойовники захопили лише

після тривалої облоги. Три дні змогло протриматись інше столичне місто – Галич.

Потім монголи пройшли вогнем і мечем через Галичину і Волинь, розбили польські й угорські війська, спустошили сербські й болгарські землі. Однак, ослаблені боротьбою з Руссю, монголи так і не змогли дійти до «коштанного моря», як заповідав їм Чингізхан.

Руські землі на кілька століть потрапили у залежність від заснованої Батием держави – Золотої Орди, причому запекла боротьба руських князівств проти монголів урятувала Західну Європу від поневолення.

Недарма філософи кажуть, що історія розвивається по спіралі. Через майже 800 років нащадки Золотої Орди (адже Московію як улус Золотої Орди створили за наказом онука Батия – хана Менгу-Тимура) знову рушили на наші землі. А наш народ, як і наші пращури, став на захист своєї країни й перетворився на живий щит для народів Європи. Війна, яка точиться на українській землі, давно вже стала світовою.

«Україна зараз життями своїх воїнів героїчно захищає не лише свою незалежність, а й вільний світ, Захід, його цінності», – заявив колишній радник президента Путіна, який нині живе у США, політолог і публіцист Андрій Піонтковський.

В одному з численних інтерв'ю він пригадав пресконференцію Йенса Столтенберга на Саміті НАТО одразу після вторгнення РФ в Україну. Генсек НАТО 10 хвилин нервово смикався з боку в бік і повторював, як заклинання, одну й ту ж фразу: «Наше найголовніше завдання – не допустити ескалації конфлікту. У жодному разі не вступати у пряме воєнне зіткнення з Росією,

щоб не спровокувати Третю світову війну».

«Західні лідери не розуміють, що Путін уже оголосив світову війну. Проте не Третю, а Четверту світову війну. Адже Третьою була холодна війна, яку Радянський Союз програв. І Путін, як і Гітлер, який почав Другу світову, щоб узяти реванш за Першу, теж почав Четверту світову війну, щоб узяти реванш за поразку в Третій», – наголошує Піонтковський.

Частина дослідників на Заході теж вважає, що нинішній етап російсько-української

війни – це цілком природний наслідок розпаду СРСР, який так і не завершився у 90-ті роки. Професор політології Ратгєрського університету Олександр Мотиль, спостерігаючи за трагічними подіями в Україні, нагадує: свого часу для багатьох лідерів західного світу крах Радянського Союзу став несподіванкою. Більше того, вони чинили опір такому сценарію і певною мірою загальмували природний розвиток подій. Автор згадує хрестоматійну промову тодішнього президента США Джорджа Буша-старшого, виголошену ним у стінах Верховної Ради УРСР, в якій він закликав зберегти

Художня реконструкція штурму Києва 1240 року. Фото з альманаху «Новий солдат» №50.

цілісність СРСР, а прагнення до незалежності охрестив «суїцидальним націоналізмом».

Багато дослідників вважають, що повномасштабне військове вторгнення Росії в Україну, а також економічні санкції, накладені Заходом у відповідь на агресивні дії Кремля, призведуть до розпаду Російської Федерації. Це стане завершальною фазою руйнування радянської імперії. Кандидатами на вихід називають здебільшого Інгусетію, Чечню та Дагестан (Південь); Сахалінську область, Приморський край, Хабаровський край, Камчатський край та Республіку Саха, тобто Якутію; Татарстан і Башкортостан (Центр).

Та повернемося до слів А. Піонтковського. Він зазначає: останнім часом популярним став вислів «лідер вільного світу». Людство помилково вважає цим лідером людину, яка сидить у кріслі в Овальному кабінеті Білого дому в США.

«Це крісло у Білому домі мінімум 12 років порожнє, – зауважує політолог. – Ні Барак Обама, ні тим більше Дональд Трамп, ні, на жаль, Джо Байден не були лідерами вільного світу. Зараз колективним лідером вільного світу стає Україна. Ось це Захід починає розуміти».

Справді, нещодавно 20 високих воєначальників США підписали колективного листа до президента Байдена, в якому закликають збільшити військову допомогу Україні. «Україна вже врятувала життя тисяч, а може, десятків тисяч американських солдатів, які змушені були б без жодних розмов битися, коли ця орда, захопивши Україну, увійшла б у країни Балтії, Польщу. Зараз Україна бере на себе цю роботу», – стверджують автори листа.

Прагнула жити повноцінно, яскраво, творчо

Від початку повномасштабної війни в нашу громаду прийшло кількасот жителів окупованих областей. З якими проблемами вони повсякчас стикаються? Чи адаптувалися на новому місці? Чого потребують, окрім співчуття? І взагалі: що ми знаємо про цих людей?

Сьогоднішня наша розповідь – про цікаву й неординарну особистість, активну й енергійну жінку, поетесу, якій невдовзі після приїзду в нашу громаду виповнилося 80 років.

В. Л. Білецька.

Дитина війни

Побутує думка, що на дітях талановитих людей Бог відпочиває. Це не так. Принаймні, Валентина Леонідівна Білецька перейняла від своєї мами невгамовну енергію, а від батька – небайдужість і потяг до творчості.

– Я виросла в селі за 8 км від *Артемівська* (нині м. *Бахмут* *Донецької обл.*), – розповідає жінка. – Мама працювала ланковою рілничої ланки в місцевому колгоспі. Її називали *Победа*, бо вона завжди була першою. Пов'яже на голову червону хустину, стане на рядок, і пішла, й пішла сапати... Інші жінки за нею ледве встигали. Тато працював у колгоспі на причепі. Він чудово грав на багатьох музичних інструментах, зокрема на гітарі, мандоліні, а найбільше любив гармошку. Я ще читати-писати не вміла, та коли чула батькову гру, в голові мимоволі народжувалися пісні – слова до тієї музики. Коли пішла до школи, стала записувати свої вірші. Загалом же поезія супроводжує мене все життя.

Народилася наша героїня 28 липня 1942 року, коли батька мобілізували на фронт, а село окупували німці.

– Окрім мене, у мамі було ще троє дітей: 8, 5 і 3 років. Мама тримає мене на руках, інші діти туляться до неї, коли заходять німецький офіцер і наш сусід-поліцай, – переповідає жінка розповідь своєї матері. – Поліцай і каже: «Пуф-пуф мамку і кіндер пуф-пуф, у них батько комуніст». А офіцер як дасть йому копняка ногою: «Век швайне» (Геть, свиня). Той на колінах поповз, чобота йому цілує. Німець гидливий був, витягнув білу хустинку, витер цобіт, а хустину в поліцай кинув. І ламаною російською пояснює мамі: «Я прийшов убивати не кіндер, а руський солдат. Не плач, не плач. Бери дітей, їжу і їдять звідси, бо ми займемо вашу хату, поставимо кулемети й будемо стріляти».

Тільки мама з нами пішла, як почався бій. Вона ходила від села до села, наймалася до людей копати картоплю, прибирати в хаті, на подвір'ї. За це люди зодували нас і таким чином ми вижили. Зрештою мама дісталася до с. *Раківка* *Донецької обл.*, де жили її батьки. Ми жили в дідуся й бабусі, поки німців не вигнали. А батько воював на фронті. Він служив у полковій розвідці. Але 1945 року від нього перестали надходити листи. Вже й перемога, а про батька нічого не відомо...

Трирічна Валюша, яка ніколи не бачила батька, виходила за поріг, і коли бачила військових, гукала: «Та-а-ту, іди, іди додому!»

Як виявилося, батько дійшов до Берліна, де 8 травня отримав серйозну контузію: якийсь хлопчак (певно, гітлерюгенд) з вікна верхнього поверху жбурнув у батька та його товариша гранату. Батька підкинуло в повітря, а потім накрило уламками. Він частково осліп і повністю втратив слух. Добре, що товариш ішов на крок позаду й мав при собі саперну лопатку. Він одразу ж відкопав батька й доставив у госпіталь, звідти його доправили до Москви. Почалася тривала реабілітація. Чоловік найбільше переймався втратою слуху, адже не уявляв свого життя без музики.

Бездоганий план

Валя росла кмітливою і меткою дівчинкою. Вона добре навчалася в школі й мріяла продовжити освіту. Старші брати, відслуживши в армії, осіли в *Артемівську*, де працювали на заводах. Дівчина теж не хотіла лишатися в селі. Але як вирватися з колгоспно-кріпосної системи? Адже паспортів колгоспників не мали. Щоб поїхати навіть у райцентр, треба було брати довідку в сільраді. Самовільний виїзд карався штрафом, а за повторне порушення можна було й до в'язниці потрапити. Дітей колгоспників із 16 років примусово записували в колгосп...

Утім, після смерті Сталіна у 1953 році почалася нова паспортна реформа, яка поступово розширювала коло паспортизованих осіб.

– 1958 року *Микита Хрущов* дозволив видавати паспорти сільським дітям, яким виповнилося 16 років. І тільки-но мені виповнилося 16, я вирішила отримати паспорт, – розповідає Валентина Леонідівна. – Кажу: «Мамо, дайте мені трохи грошей, я їду в райцентр». Мама дала мені 5 рублів, я встала раненько й пішки пішла в *Артемівськ*. Питаю людей: «А де тут паспортний стіл?» «Навіщо тобі, дитино?» «Мені 16 років, хочу отримати паспорт». «Ну он іди через парк». Підходжу, а там черга величезна. Я всім «здрасті» сказала й пішла вперед, зайшла в кабінет, кажу: «Добрі люди, допоможіть мені отримати паспорт. Я здалеку прийшла, та й пити хочеться...» «Можє, тобі і їсти хочеться?» «Ні, тільки пити». Дали мені попиту, дали бланки, щоби заповнила. А я не знаю, що писати. Кажу: «Я можу зіпсувати один бланк, потім другий...А їх же треба економити. Краще ви заповніть». То вони заповнили за мене бланки й послали фотографуватися. Кажуть: «Якщо принесеш фотографію сьогодні, отримаєш паспорт через два дні». Пішла я фотографуватися, кажу фотографу: «Я вам усі гроші віддам, тільки щоб ви сьогодні фото надрукували, просушили й віддали,

бо мені дуже-дуже потрібен паспорт». «А скільки ж у тебе грошей?» «5 рублів». «О, то тобі ще й на морозиво залишиться». Через 20 хвилин виносить мені фото і 3 рублі здачі...

Дівчина оформила паспорт не просто так: у 16 років вона мала чіткий план подальших дій.

– Я вирішила: не буду в колгоспі працювати, буду вчителькою. А щоб гарантовано вступити на навчання, треба мати педагогічний стаж. Для цього можна було влаштуватися на роботу в дитсадок, після роботи навчатися у вечірній школі. Ні батько, ні мати мені цього не радили – я сама до цього додумалася. Попросила в своїй школі довідку про те, що закінчила 9 класів, тільки не сказала, для чого. У *Артемівську* віднесла документи у вечірню школу, попросилася на роботу в дитсадок. Завідувачка призначила мене помічницею завгоспа.

Моторну й кмітливу дівчину цінували на роботі за працьовитість, безвідмовність і щиру вдачу. Жила вона на найманій квартирі, яку сама знайшла, сплачувала за неї 5 рублів на місяць. Через рік, закінчивши на відмінно школу, Валя вступила до *Артемівського* педучилища. Його закінчила теж з відзнакою.

– Учitisя мені було дуже легко, в мене пам'ять була гарна, та й їсти ніколи не хотілося, – пояснює худорлява тендітна жінка. – Інші постійно відчували голод, їли, їли, а я – ні.

Подруга Клава підбила її разом їхати працювати у Горлівку: там при нещодавно створеній шахті відкрили дитсадок. У ті часи на Донбасі відчувалася гостра потреба у різноманітних фахівцях. Педагогічних кадрів теж бракувало. Валентину призначили методистом, дали однокімнатну квартиру. Вихователями брали на роботу дівчат після 10 класів, і Валентина вчила їх працювати з дітьми, вести документацію тощо.

Дружина військового

Невдовзі Валя вийшла заміж за курсанта *Харківського* військового училища *Віктора Білецького*. Їх познайомив Валін старший брат. Коли *Віктор* закінчив училище, молода дружина поїхала разом з ним до місця служби – в містечко *Каменськ-Шахтинський* *Ростовської* області.

Та не встигла сім'я як слід обжитися на новому місці, як у березні 1967 року трапився радянсько-китайський збройний конфлікт на острові *Даманський* (Далекий Схід).

Від кінця 1950-х років Китай кілька разів порушував питання про перегляд кордонів, а китайські цивільні та військові неодноразово висаджувалися на острові *Чженьбао-дао* (так вони називали *Даманський*). Зрештою, несподівано напали на прикордонну заставу й вирізали всіх прикордонників.

Танковий підрозділ, де служив *Віктор Білецький*, терміново перекинули на *Далекий Схід*. Валентина та ще кілька дружин молодших офіцерів теж поїхали з чоловіками.

– Ми жили у наметовому містечку, яке військові розгорнули посеред лісу, – розповідає моя співрозмовниця. – Нас постійно охороняв вартовий, але нічого страшного не трапилося: конфлікт швидко владнали.

Після цього старшого лейтенанта *Білецького* залишили служити в *Забайкаллі*. Жила родина у військовому містечку *Антипи́ха* (передмісті Чити). Саме там 1968 року у них народилася донечка Віка.

Бути дружиною радянського офіцера було не просто. Не кожна жінка могла витримати постійні переїзди з одного гарнізону в інший, майже цілодобове перебування чоловіка на службі й відсутність комфортних побутових умов. Наприклад, під Читою воду сім'ям офіцерів підвозили раз на добу автоцистерною. Скільки устиг набрати води у відра – стільки й має вистачити на всі потреби.

Але життєлюбна й енергійна Валентина Леонідівна ніколи не робила трагедії з побутових негараздів. Вона звикла дихати на повні груди й жити повноцінним яскравим життям. Тільки-но донечка трохи підросла, жінка вступила на філософсько-філологічний факультет *Читинського* педінституту.

Другий секретар радянського посольства

За кілька років чоловіка знову перекинули на нове місце служби, цього разу – на територію Республіки Польща, де дислокувалася Північна група радянських військ.

Звісно ж, Валентина Леонідівна поїхала слідом за ним. Але така яскрава й неординарна особистість як вона не могла довго залишатися на другорядних ролях. Тож невдовзі вже чоловік слідував до місця її служби...

– Спочатку *Віктор* служив у м. *Познань*, а потім – під *Варшавою*. Мені запропонували посаду другого секретаря Посольства СРСР у Республіці Польща. Я погодилася. Ми переїхали до *Варшави*, жили на території посольства. Коли ми з дочкою виїжджали з посольства, нам давали охорону. Часто це був мій чоловік, бо тепер він служив у почесній варті при посольстві, – розповідає моя співрозмовниця. – Йому так і сказали: «Якщо Валентина Леонідівна добре виконуватиме свою роботу, вам падатимуть зірочки на пошони».

Жінка практично горіла на роботі. Правда, зараз шкодує, що в неї майже не лишалось часу для донечки.

– Я собі не належала, – говорить вона. – Увесь мій час, усі думки поглинала робота. Але мені було цікаво! Брала участь у переговорах з представниками США, Великобританії, Франції. Нерідко траплялися моменти, коли переговори розвивалися не на користь СРСР, і тоді доводилося втручатися, непомітно подавати умовні знаки. Щоб займати таку посаду, треба було мати і внутрішній зміст, і зовнішню форму...

На жаль, не все складалося гладко.

– Пішли люди їснували завжди: і тоді, й зараз, – резюмує вона. – Мене дівчі підставляли заздрісники. На часі, виручили іноземці, які розповіли про закулісні інтриги. Та чи не найбільше бракувало спілкування з простими людьми. Я пропрацювала в посольстві майже 8 років і стала простити про звільнення. Мені довго шукали заміну й зрештою 1990 року питання вирішилося.

Психологічна та правова допомога для людей з інвалідністю в умовах воєнного стану

Хто може отримати психологічну та правову допомогу

Люди з інвалідністю, близькі родичі та опікунки (-ки), які перебувають за кордоном чи в Україні. Допомога може надаватися як дорослим, так і за потреби дітям.

Яку допомогу можна отримати

- Індивідуальні психологічні онлайнів консультації;
- Приєднатися до психотерапевтичних онлайнів груп підтримки, де люди зі схожими проблемами діляться своїм досвідом та разом із фахівцями (фахівчинями) знаходять шляхи подолання проблем;
- консультації з правових питань, які виникають на території України та за кордоном щодо соціальних гарантій для людей з інвалідністю.

Як звернутися за допомогою

• Заповнити онлайн-форму: <https://bit.ly/36ZxDPd>, після чого з вами зв'яжеться оператор у обраний вами спосіб;

Чоловіка призначили на відповідальну посаду в Кишинів, куди ми й переїхали.

Повернення

Це був украй непростий час: перебудова, демократизація, гласність, посилення національних рухів і розпад СРСР.

1989 року Парламент Молдавської РСР перевів молдовську мову з кирилиці на латиницю, наблизивши її до румунської, й визнав державною. При цьому російська мова отримала особливий статус – мова міжнаціонального спілкування.

Мовне питання спровокувало конфлікт у Придністров'ї, де жило близько третини росіян і приблизно стільки ж українців. Вони відмовлялися спілкуватися незрозумілою їм мовою. А от на іншій території республіки, зокрема в Кишиневі, ситуація була протилежною: молдавани повсюди вимагали від російськомовних людей переходити на державну мову.

– У таких випадках я спілкувалася українською, молдавани мене не розуміли й зрештою просили говорити російською, – згадує Валентина Леонідівна. – Та найважче було чоловікові, від якого вимагали вести документацію державною мовою. Залучити перекладача він не міг, адже мав справу із секретними документами. *Віктор постійно терпів приниження через те, що не знає румунської й приходив додому, як у воду опущений*.

Його знайшли мертвим у службовому кабінеті за робочим столом: не витримало серце. Валентина Леонідівна в одну мить утратила коханого чоловіка, вірного друга, єдиного супутника життя. Залишившись удовою у 48 років, вона не знала, як жити далі.

На той час дочка Віка вже вийшла заміж і вирішила залишитися в Кишиневі. Віка з чоловіком і зараз там живуть, двоє їхніх дорослих дочок – теж. А Валентина Леонідівна повернулася на свою батьківщину. Купила скромну квартиру в *Артемівську*, влаштувалася на роботу в районну газету «Вперед»...

У творчому колективі

– 1962 року, коли я навчалася на першому курсі *Артемівського* педучилища, до нас приїздив *Фідель Кастро*. Я тоді написала вірш «*Віва, Куба*» й віднесла його в райгазету. Не сподівалася, що його опублікують, та несподівано отримала гонорар – більший, ніж моя підвищена стипендія! Це небиак мене окрило, стимулювало і далі писати вірші. І ось майже через 30 років доля знову привела мене в ту ж саму редакцію, – дивується Валентина Леонідівна.

Вона завжди прагнула бути в гущі людей, а тут, у творчому колективі, відчула себе наче риба у воді. Була за коректора, літректора, вела поетичну сторінку, шукала цікаві матеріали для нової газети «Взгляд». І з особливим натхненням складала вірші – здебільшого патріотичні, про рідний край. Деякі з них лягли на музику й стали піснями.

– Усі вірші я через серце пропускаю, – свідчить поетеса. – Нічого не придумую, беру всі образи з життя. Тож коли читаю вірші інших поетів, одразу бачу, де написано від серця, а де придумано. Щороку надсилала вірші у Київ на Міжрегіональний конкурс «Усе віддзеркалюється в слові», трічі отримували дипломи.

В. Л. Білецька видала три збірки поезій: «Незабудки *Донецького* края», «І голос Родины любимой» (до 90-річчя *Бахмутського* району) і «На ладонях любящего сердца».

У невідомість...

Війна докорінно змінила життя 79-річної жінки: змусила її кинути рідну домівку, ховатися від обстрілів, вирушити в цілковиту невідомість. А ще підштовхнула до віршування українською мовою.

Валентина Леонідівна показує товстий зошит, куди записує свої вірші. Деякі побачили світ уже на полтавській землі – в Корнієнках, куди жінка приїхала 23 липня.

Про свою евакуацію вона розповідає так:

– За нами приїхав евакуаційний автобус до міськвиконкому. Привезли в Дніпро, поселили у волонтерському центрі на залізничному вокзалі. Його постійно обстрілювали, ми тікали, ховалися, а потім поверталися знову. Але довго залишатися на вокзалі ми не могли: сюди постійно прибували нові біженці, тож ті, хто приїхав раніше, мали рушати далі. Я не знала, куди їхати, а винаймати квартиру в Дніпрі дуже дорого. Тамтешня волонтерка *Світлана Жорова* вирішила мені допомогти. Певно, пожала мене чи, може, вбачила якусь симпатію. Я досі з нею спілкуємося: вона телефонує, цікавиться, як я живу, чи подобається мені тут... *Свечотка* сказала, що мені краще поїхати в якесь безпечне місце й стала телефонувати на Полтавщину. Зрештою домовилася з *Іваном Васильовичем Лещенком*.

Я їхала з Дніпра в автобусі, де було багато людей. Одна жінка лежала, не ходить ногами, інша кричить (певно, не в собі). Їх усіх далі повезли, а мене висадили в *Білоцерківці*. *Іван Васильович* особисто зустрів мене, повіз у магазин *Білоцерківської агропромислової* групи, каже: «Вибирайте продукти». А мені соромно. Він сам набрав цілий кошик, підійшов до каси, попросив мене вийти подихати повітрям, а потім виніс покупки: «Оце Вам їсти, бо не знаю, що там на місці». А тут у Корнієнках мене зустріла *Наталя Іванівна* – така гарна, добра жіночка – й одразу нагодувала.

80-річна Валентина Леонідівна живе в приміщенні колишньої початкової школи. Активна жінка не сидить без діла: прибирає на подвір'ї, міє ганок. І, звичайно ж, пише вірші. Один із них – про село Корнієнки. Там є такі слова:

*Повітря чисте тут, вода джерельна,
І навкруги так тихо... тихо... тихо.
Господь дарує божу благодать,
Святу цю землю береже від лиха,
Благословляє мир! Війні – ні! Ні!
Людей любить, а не вбиває.*

Зінаїда МАТЯШОВА

Від редакції. У наступних номерах газети ми продовжимо знайомити вас із новими жителями нашої громади.

- зателефонувати за номером телефону **+38050 224-72-36** (дзвінк по Україні);
- зателефонувати або написати у Viber, Telegram, WhatsApp: **+38050 224-72-36**.

Гаряча лінія працює з 10.00 до 19.00 із понеділка по суботу. Оператори приймуть звернення та знайдуть фахівця (фахівчиню), які допоможуть із запитом.

Психологічна та правова допомога людям із інвалідністю в умовах воєнного стану надається у межах проєкту «Гаряча лінія допомоги для людей з інвалідністю в умовах воєнного стану», що реалізується ГО «Вектор прав людини» у співпраці з ГО «Боротьба за права» за підтримки проєкту «Права людини для України», який виконується Програмою розвитку ООН в Україні та фінансується Міністерством закордонних справ Данії протягом 2019-2023 років.

За матеріалами організації «Вектор прав людини».

Віримо в перемогу!

Певно, кожен із нас на все життя запам'ятав (нехай не повністю, а окремими фрагментами), як ішов перший раз у перший клас.

Шкільні роки – це важливий і дуже від-

повідальний етап у житті кожної людини, а його початок – украй хвилюючий і незабутній момент.

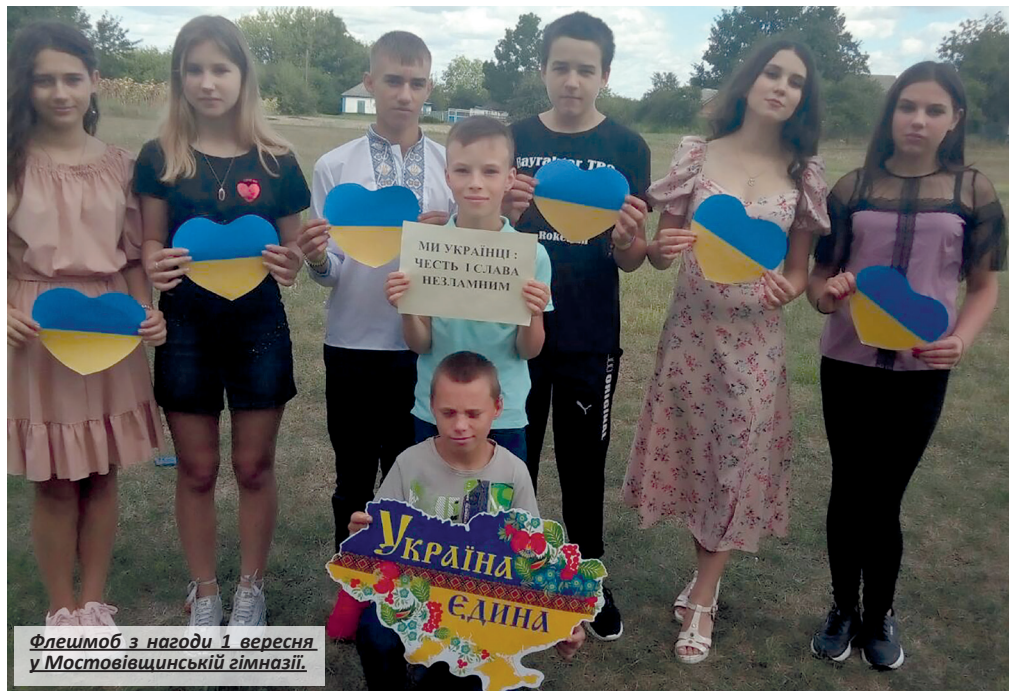
Цього року через війну маленькі жителі нашої громади починають новий навчальний рік у

Досвідчена вчителька з Подолу Наталія Іванівна Шостак зі своїми першачками.

Білоцерківські першокласники вперше сіли за парти в приміщенні, де неподалік є укриття.

Флешмоб з нагоди 1 вересня у Мостовіщинській гімназії.

Першокласники й випускники Рокитянського ліцею на лінійці 31 серпня.

незвичному форматі. Та хіба наші діти винні, що божевільний диктатор сусідньої країни позбавив їх нормального шкільного навчання?

Тож аби дітки знали, що таке школа, у всіх навчальних закладах дорослі влаштували невеличкі свята для малечі, яка цього року вперше переступила шкільний поріг. Так, у Подільській гімназії п'ятьох першокласників вітали директорка закладу Л. В. Пилипенко та перша вчителька Н. І. Шостак, а також казкові персонажі (старші гімназисти). Усі першачки отримали подарунки – смачні й художньо оформлені пряники, виготовлені власноруч учителькою.

У деяких навчальних закладах із метою безпеки свята провели задовго до 1 вересня.

Подекуди до них залучили й старших учнів, зокрема випускників.

— У Мостовіщинській гімназії класні керівники Ю. І. Іващенко, Т. Г. Нетяга, Л. В. Лизь, Н. М. Довженко, О. М. Корнієнко, О. Г. Нетяга у неформальній обстановці організували зустрічі зі своїми вихованцями після тривалої перерви, — свідчить директор закладу О. Г. Нетяга. — *Спогади про літо, дитячі мрії, дружні обійми, незабутні емоції* вирували під час зустрічей. Таке спілкування дітям дуже потрібне. Сподіваємося, що скоро всі ми навчатимемося в мирних умовах. Віримо в перемогу. Слава ЗСУ і слава Україні!

Дарина СОЛОДКА.

Обговорювали безпеку учнів

23 серпня відбулася нарада директорів навчальних закладів нашої громади. На ній були й представники Державної служби надзвичайних ситуацій України.

Головне питання, яке обговорювали на нараді – безпечні умови навчання. Нагадаємо: фахівці ДСНС рекомендували сільській раді облаштувати на перших поверхах двоповерхових навчальних закладів найпростіше укриття. Проте частина батьків вважає такий захист ненадійним.

— У деяких закладах більшість бать-

ків проти найпростіших укриттів. Так, у Балаклієвській гімназії 100% батьків заявили, що не відпустять дітей на заняття, — свідчить начальниця відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Л. В. Якименко. — Тож на нараді вирішили шукати альтернативні варіанти безпеки. Наприклад, обладнати місця для проведення занять поза межами навчальних закладів — у приміщеннях, де неподалік розташовані підвали. У цих підвалах сільська рада готова облаштувати надійні укриття.

Розпочалося голосування за проекти ШГБ

Попри війну, в нашій громаді триває реалізація швейцарсько-українського проекту DECIDE «Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Однією з його складових є шкільний громадський бюджет (ШГБ). 26 серпня відбулося засідання координаційної ради з питань ШГБ. Присутні розглянули 24 проектні заявки, які надійшли від усіх навчальних закладів (по три від кожного).

— *Автори і члени команд із розумінням поставилися до висловлених раніше зауважень та вдосконалили свої проекти, —* говорить голова координаційної ради Аліна Чорнуха. — 14 проектів стосувалося створення нового освітнього простору в школі та громаді; 5 — інноваційних технологій, 4 — фізичної культури, спорту, здоров'я, один — культури і мистецтва. Тепер слово — за жителями громади, які мають шляхом голосування обрати найкращі 8 проектів (по одному від кожного навчального закладу). Для їхньої реалізації проектом передбачено 785 тис. грн. Вони будуть розподілені між усіма закладами рівними сумами: по 98125 грн.

Прохання до всіх небайдужих жителів Білоцерківської ТГ проголосувати за три проекти ШГБ за посиланням: <https://budget.e-dem.ua/5320281200/projects>

Голосування триває з 5 до 19 вересня включно!

Культурний фронт Білоцерківської громади

Війна випробовує українців на міцність. Західний світ може лише підтримувати паритет сил, надаючи нам оборонну зброю, патрони та гуманітарну допомогу. Однак остаточна перемога залежить лише від України, від єдності та згуртованості всього суспільства.

У той час, як бійці на фронті мужньо захищають нашу землю від російського агресора, медики, вчителі, аграрії й виробничники в тилу продовжують працювати, сплачувати податки, підтримуючи економіку держави. А волонтери не втомлюються постійно підтримувати воїнів.

Кожен з нас на своєму місці робить те, що може. Кожен намагається наблизити нашу спільну перемогу. Культурні працівники нашої громади вже в перші дні війни відкрили свій творчий фронт.

— *Випадково почула, як одна жіночка після концерту заявила, що співати й танцювати зараз не на часі, —* говорить завідувачка сектору культури, туризму і охорони культурної спадщини виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Н. А. Лук'янець. — *Категорично не погоджуюся з цим твердженням. Зараз іде війна, й кожен мусить робити те, що найкраще вміє. Ми співаетмо й танцюємо не тому, що нам весело, а щоб підняти людям настрій, подолати зневіру, вселити впевненість у перемозі.*

Н. Лук'янець додає, що в багатьох працівників культури рідні та близькі зараз на фронті. З перших днів війни пішов у тероборону, а зараз служить на передовій завідувач Колосівського клубу Микола Требух. Боронять країну від

ворога у лавах ЗСУ брат завідувачки Красногорівського СБК Т. Іващенко, чоловіки завідувачки Рокитянського СБК В. Осіпової, хореографа Білоцерківського СБК С. Грищенко, завідувачки Огірківського клубу Л. Чугуй та багато інших.

— *Які емоції можуть бути у цих жінок, коли чоловіки доводять виходять на зв'язок? Але ми — артисти, ми мусимо вселяти спокій і впевненість. Тож за будь-яких обставин виходимо на сцену й даруємо людям радість, —* заявляє вона.

Як свідчать психологи, війна завдає нищівного удару не лише по інфраструктурі, економіці, вона нівець людську психіку. Внаслідок стресу порушуються звична життєдіяльність, нормальний сон, виникають різні страхи. Особливо страждають діти: їхня психіка до кінця несформована й нестійка.

Доведено, що мистецтво має потужний лікувальний ефект (є навіть такий термін: «арт-терапія») й позитивно впливає на емоційне відновлення постраждалих, особливо тих, хто змушений був залишити рідні домівки та втікати від вибухів.

Саме завдяки працівникам культури нашої громади чимало дітей-переселенців відвідують творчі колективи, які працюють на базі клубних закладів. Одна з них — 9-річна Маша Петренко, яка приїхала до родичів у с. Лугове з м. Северодонецьк Луганської обл.

— *Моя мама була бізнес-леді, вона володіла службовою таксі, —* розповідає дівчинка. — *У нас був великий будинок і все тільки найкраще. Я*

навчалася в найкращій школі у місті... Мама постійно працювала й спала десь три години на добу. З одного боку, мені хотілося бути схожою на неї, з другого — шкода було маму.

Маша теж жила доволі інтенсивним життям: відвідувала додаткові заняття з інформатики, англійської мови, ходила на теніс, художню гімнастику... У Луговому вона тривалий час не знаходила собі місця, аж поки мама не дізналася про дитячий танцювальний колектив при Білоцерківському СБК та не відвела туди дівчинку. Тепер Маша хоче відвідувати ще й вокальний колектив.

— *У Севе́родонце́цьку за два заняття вокалом треба було платити 400 грн, а тут заняття безплатні. То чому би не скористатися такою можливістю? —* прагматично заявляє щира й відкрита дівчинка.

Ще одна маленька переселенка — 11-річна Катя Ільченко з м. Первомайський Харківської обл.

— *Я народилася в с. Попове, тут і зараз живе моя мама, —* розповідає мати дівчинки Валентина. — *У Каті в Поповому багато подруг, їй усе знайоме. Вона одразу долучилася до творчого життя села. У Первомайському дочка відвідувала танцювальний колектив, але скажу чесно: рівень роботи культу́рних працівників Білоцерківської громади набагато вищий, ніж у нашому місті. Спасибі їм за це!*

Ніна КОРНІЄНКО.

Полтавські артисти показали дві вистави

Для багатьох маленьких жителів громади 1 вересня перетворилося на справжнє свято, адже того дня після обіду в Білоцерківському СБК артисти Полтавського обласного академічного музичного драматичного театру ім. Миколи Гоголя показали виставу «Малюк і Карлсон».

Світлий і життєствердуючий твір Астрід Ліндгрен, на якому виховувалися ще дідуся й бабусі, а згодом тата й мами сучасних дитлахів, справив незабутнє враження на маленьких глядачів. Позитивні емоції підсилили й установлені поряд із будинком культури батуту, на яких діти залюбки стрибають.

А увечері полтавські артисти відіграли ще одну виставу вже для дорослих глядачів. І теж класику — невмирущу п'єсу Г. Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці».

Переважа більшість глядачів приходила чи приїжджала з навколишніх сіл сім'ями: спочатку разом із дітьми дивилися «Малюка й Карлсона», потім гуляли на дитячому майданчику чи в парку, після чого знову йшли на виставу. Адже для справжніх поціновувачів театру забагато вистав не буває.